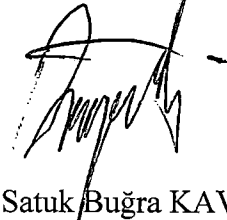

M. Satuk Buğra KAVUNCU
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 4/8/2026

M. Satuk Buğra KAVUNCU
İstanbul Milletvekili

Denizler ve kıyı ekosistemleri; biyolojik çeşitliliğin korunması, halk sağlığı, balıkçılık, turizm ve sürdürülebilir çevre politikaları açısından stratejik öneme sahiptir. Son yıllarda plastik atıkların parçalanmasıyla oluşan mikroplastikler, yalnızca deniz ekosistemini değil, besin zinciri yoluyla insan sağlığını da etkileyebilecek küresel çevre sorunları arasında gösterilmektedir. Bilimsel çalışmalarda mikroplastiklerin deniz canlıları tarafından tüketildiği, deniz ekosisteminde biriktiği ve taşıdığı mikroorganizmalar nedeniyle çevresel ve halk sağlığı bakımından çeşitli riskler oluşturabileceği ifade edilmektedir.

Son dönemde basına yansıyan haberler ile kamuoyunda paylaşılan görüntülerde, Ege ve Akdeniz kıyılarının farklı noktalarında deniz yüzeyinde ve kıyı şeridinde yoğun mikroplastik ve plastik parçacıklarının gözlemlendiği, deniz suyunun berraklığının azaldığı ve kıyılarda plastik kirliliğinin belirgin şekilde arttığı yönünde değerlendirmeler yer almaktadır. Ayrıca, karasal kaynaklı kirlilik, yetersiz atık yönetimi, akarsu havzaları yoluyla taşınan atıklar, plastik geri dönüşüm faaliyetleri ile artıma süreçlerine ilişkin çeşitli iddiaların da bu kirlilik üzerinde etkili olabileceği kamuoyunda dile getirilmektedir. Bu iddiaların bilimsel veriler ve kamu kurumlarının denetimleri çerçevesinde açıklığa kavuşturulması büyük önem taşımaktadır.

Türkiye'nin Ege ve Akdeniz kıyıları, her yıl milyonlarca vatandaşın ve yabancı turistlerin kullandığı, aynı zamanda balıkçılık ve deniz turizmi açısından ülke ekonomisine önemli katkı sağlayan alanlardır. Deniz suyu kalitesindeki bozulma, mikroplastik kirliliğinin artması ve deniz ekosisteminde meydana gelebilecek olumsuz değişimler yalnızca çevresel bir sorun değil; halk sağlığı, gıda güvenliği, turizm gelirleri ve sürdürülebilir kalkınma açısından da değerlendirilmesi gereken çok boyutlu bir mesele hâline gelmiştir.

Anayasa'nın 56'ncı maddesi uyarınca herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Devlet ise çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemekle yükümlüdür. Bu kapsamda Ege ve Akdeniz kıyılarında mikroplastik kirliliğinin boyutunun, olası kirlilik kaynaklarının, denetim faaliyetlerinin ve alınan önleyici tedbirlerin kamuoyu adına açıklığa kavuşturulması önem arz etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınız tarafından son beş yıl içerisinde Ege ve Akdeniz kıyılarında mikroplastik yoğunluğuna ilişkin düzenli ölçüm ve izleme çalışmaları yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nelerdir?
2. Antalya, Mersin, Adana, Muğla, İzmir, Aydın, Balıkesir, Çanakkale ve Hatay kıyılarında mikroplastik yoğunluğuna ilişkin il bazında güncel veriler nelerdir?
3. Son beş yıl içerisinde mikroplastik kirliliğinin yoğun olduğu tespit edilen kıyı bölgeleri hangileridir?
4. Mersin ve Adana kıyılarında plastik ve mikroplastik kirliliğine ilişkin son beş yıl içerisinde gerçekleştirilen çevresel denetim sayısı kaçtır?
5. Bakanlığınızca plastik geri dönüşüm tesislerinin atıksu deşarjları ile kıyı kirliliği arasında herhangi bir ilişkiyi ortaya koymaya yönelik bilimsel araştırma veya teknik inceleme yürütülmüş müdür?
6. Son beş yıl içerisinde Ege ve Akdeniz kıyılarında faaliyet gösteren plastik geri dönüşüm tesislerine çevre mevzuatına aykırılık nedeniyle kaç idari yaptırım uygulanmıştır?
7. Deniz suyu kalitesinin izlenmesi kapsamında mikroplastikler düzenli analiz parametreleri arasında yer almakta mıdır?
8. Mikroplastiklerin insan sağlığı üzerindeki etkilerine ilişkin Sağlık Bakanlığı ile ortak yürütülen herhangi bir izleme veya değerlendirme programı bulunmakta mıdır?
9. Denizlere ulaşan plastik atık miktarını azaltmak amacıyla geri dönüşüm tesisleri, organize sanayi bölgeleri ve belediyelerin atık su arıtma sistemlerine yönelik son beş yılda gerçekleştirilen denetim ve iyileştirme çalışmaları nelerdir?
10. Ege ve Akdeniz kıyılarında giderek arttığı yönünde bilim insanları ve kamuoyu tarafından dile getirilen mikroplastik kirliliğinin önlenmesi, deniz ekosisteminin korunması, halk sağlığının güvence altına alınması ve olası kirlilik kaynaklarının ortadan kaldırılması amacıyla Bakanlığınızın kısa, orta ve uzun vadede hayata geçirmeyi planladığı çevresel, idari ve hukuki düzenlemeler nelerdir?